

I. Analiza tekstu

[Amaru] do zachodu słońca pokonał kilkanaście kilometrów. Nie czuł zmęczenia i nie myślał o zatrzymaniu samochodu, miały go co pewien czas w tumanach kurzu. Dopiero gdy zapadły ciemności, postanowił spróbować. Zobaczył za sobą reflektory, stanął na środku drogi z podniesioną ręką. Wóz nadjechał, oślepił go i stanął hamując ze zgrzytem. Kierowca małej półciężarówki uchylił drzwiczki.

- Nigdy tak nie stawaj, bracie - powiedział. - Te wszystkie gruchoty jeżdżą bez hamulców.

Pozwolił mu usiąść przy sobie, jechał aż do Cusco i mógł podwieźć Amaru do miejsca, skąd pozostawało tylko kilka godzin marszu do wioski. Spojrzał na wiejski strój Amaru.

- Byłeś kiedy w mieście? - zapytał.

- W Acucho - odparł Amaru.

- Wielkie miasto! - zaśmiał się kierowca, zaraz jednak spoważniał i dodał: - Nic w tym wesołego. Wiesz, dlaczego cię zabrałem? Bo mi przypominasz mnie samego sprzed lat. W twoim wieku też nie miałem pojęcia o niczym? Powiedz, uciekłeś z domu? Wyglądasz jak spłoszony.

- Nie - szepnął Amaru.

- Twoja sprawa, nie mów - zgodził się kierowca. - A ja uciekłem, a raczej odszedłem pewnego dnia, bo za dużo nas było w domu. Gdybym nie opuścił Pacuni, do dziś bym tu siedział i palcem wsadzał kukurydzę po ziarnku do ziemi. Odwiedziłem rodzinę - ciągnął - pierwszy raz po dziesięciu latach. Teraz wracam i żałuję, że przyjechałem. Nie myślałem nawet, że są tacy ciemni.

Deszcz bębnił o blaszany dach szoferki i zalewał szybę. Amaru wpatrywał się w poskrzypującą wycieraczkę. Przez warkot silnika dochodziły słowa kierowcy.

- Mieszkam w Cusco, więc już uważają mnie za pana. Nie powiedziałem im, jak jest naprawdę. Pracuję w warsztacie, naprawiam opony, z tego mam tyle, że raz na tydzień możemy zjeść z żoną kawałek mięsa. To i tak więcej niż oni. Mogłem tu przyjechać tylko dzięki temu, że patron pozwolił mi wziąć samochód z warsztatu. Na benzynę też bym nie miał, ale przed kilkoma dniami naprawiłem wóz jakiemuś turyście, gringo. Zostawił mi bankę benzyny. Zamiast ją sprzedać, przyjechałem tutaj. Nie widzieli mnie dziesięć lat rodzice i bracia. Najpierw wszyscy płakali, potem pytali, czy ich zabiorę do siebie! A ja, bracie, sam mieszkam w komórce bez okna, z drzwiami na podwórce i czasem nie mogę ich otworzyć, kiedy ktoś za blisko wysypie śmieci.

Przez resztę dnia już trwało milczenie, okazałem się obcy. Rozumiesz, zobaczyłem przed chatą to drewniane radło i zamiast cicho siedzieć, powiedziałem, że może coś się zmieni, bo rząd obiecuje dostarczyć nowe narzędzia rolnikom. Skoczyli na mnie, że jestem bezbożny, podnoszę rękę na święty porządek. Dałem spokój.

Maciej Kuczyński, Zwycięzca. Nasza Księgarnia, Warszawa 1986, s.39-41.

1. Kierowca opowiedział swą historię sprowokowany przez Amaru jego:

- a) młodym wiekiem   b) pytaniami   c) strojem   d) pochodzeniem

2. Wobec Amaru kierowca był:

- a) natarczywy   b) przyjacielski   c) życzliwy   d) niechętny

3. Kierowca opowiedział o:

- a) swej pracy   b) opuszczeniu domu   c) swojej rodzinie   d) swoich planach

4. Kierowca stał się dla swych bliskich obcy, ponieważ:

- a) był od nich bogatszy   b) wynosił się ponad nich
 c) nie rozumiał ich biedy   d) nie docenił znaczenia tradycji

5. Kierowca „dał spokój” rozmowom z rodziną, gdyż:

- a) nie chciał się kłócić   b) nie widział szans na porozumienie
 c) zrozumiał, że dzieli ich przepaść   d) chciał ukryć swój żal

6. Opowiadając swą historię, kierowca chciał uświadomić Amaru, że:

- a) musi walczyć o lepsze życie   b) powinien ciężko pracować
 c) żyjąc na wsi, nie wyrwie się z biedy   d) trudno jest opuszczać bliskich

II. Literatura

7. Ikar wpadł do morza, ponieważ:

- a) ojciec udzielił mu złych rad   b) skrzydła rozpadły się
 c) zapomniał o radach ojca   d) był zbyt ciężki

8. Możemy powiedzieć, że Ikar:

- a) był lekkomyślny   b) postępował rozważnie
 c) chodził z głową w obłokach   d) był marzycielem

9. Gdy Kora-Persefona przebywa w Hadesie, wówczas na ziemi:

- a) więdną kwiaty   b) ludzie odpoczywają
 c) przyroda odradza się   d) przyroda zamiera

10. Prawidłowo zestawiono boga z jego domeną w szeregu:

- a) Dionizos - bóg wina i radości   b) Demeter - bogini płodów rolnych
 c) Hestia - bogini ogniska domowego   d) Atena - bogini miłości

11. Syzyf został skazany na pracę:

- a) pożyteczną   b) skuteczną   c) bezsensowną   d) nie kończąca się

12. Doktor Clary i kapitan Glen („W pustyni i w puszczy”) wszczęli i kontynuowali poszukiwania dzieci, gdy:

- a) odnaleźli na piasku rękawiczkę Nel   b) ujrzeni na drzewie wykonany przez Stasia latawiec
 c) dotarli do wioski Wa-hima   d) ujrzeni wystrzeloną przez Stasia racę

13. Nel ocalała Kinga w następujący sposób:

- a) dokarmiła uwięzione zwierzę owocami   b) przekonała Stasia, że zwierzę jest łagodne
 c) doprowadziła słonia do wodopoju   d) ubłagała Stasia, by wysadził skałę

14. Nemecek („Chłopcy z Placu Broni”) walczył o plac, chociaż:

- a) był bardzo chory   b) bał się przeciwnika
 c) mama mu zabroniła   d) koledzy go wyśmiewali

15. W bajce Jana Brzechwy pt. „Lis i jaskółka” czytamy, że:

- a) lis wyprowadził jaskółkę w pole   b) jaskółka szukała schronienia przed lisem
 c) lis prosił jaskółkę o pomoc   d) lis do spółki z jaskółką uprawiali ziemię

16. Morał w bajce, jako gatunku literackim, polega na:

- a) przekazywaniu nauk i mądrości życiowych   b) ukazywaniu ludzi pod postacią zwierząt
 c) pokazywaniu świata nierealnego   d) eksponowaniu bardzo ważnych problemów

III. Nauka o języku

17. Stopniować można:

- a) rzeczowniki   b) czasowniki   c) przymiotniki   d) przysłowki

18. Prawdźowo nazwano przypadek rzeczownika w zdaniu:

- a) Czytaj książki. - biernik   b) Pomóż rodzicom. - celownik
 c) Przyjdź do szkoły - dopełniacz   d) Powiedz o lekturze. - narzędnik

19. Tryb rozkazujący ma czasownik w zdaniu:

- a) Poszedłbym do kina.   b) Niech on tam idzie.
 c) Zjedzmy te ciastka.   d) Musisz mi pomóc.

20. Za pomocą trybu przypuszczającego wypowiadamy:

- a) prośbę   b) informację
 c) wątpliwość   d) życzenie

21. Błąd jest zawarty w zdaniu:

- a) Można by temu zapobiec.   b) Postanowilibyście coś mądrego.
 c) Warto by się nad tym zastanowić.   d) Gdyby tak było, tobym ci pomógł.

22. Postać dokonaną ma czasownik:

- a) położył   b) będzie liczyć
 c) zabierze   d) powiedzieliśmy

23. Wyrażenie przyimkowe znajduje się w zdaniu:

- a) Czytałem o tym w książce.   b) Nie wiedziałem, jak się czujesz.
 c) Zobaczył egzotyczne ptaki i dzikie zwierzęta.   d) Wysunął łeb spoza krzaków.

24. Prawdźowo jest napisany wyraz:

- a) ścierać   b) shańbić
 c) ssunąć   d) zciemniać

25. Tylko głoski dźwięczne zawiera wyraz:

- a) ptaszek   b) listowie
 c) zebranie   d) głód

26. Prawdźowo powiemy:

- a) On jest Indianinem.   b) Ona jest wyższa jak ty.
 c) Dzisiaj jest osiemnasty maj.   d) Muszę wziąć chusteczkę.